

Овидијева поезија и поетика

- једносеместрални курс -

обавезни изборни курс

други семестар

3 ЕСП бода

Време одржавања: среда, 12-14 час.

Место одржавања: сала 127

Циљ предмета

Циљ предмета је да прикаже Овидијево стваралаштво у свој његовој формалној и тематској ширини, као и у дубокој унутрашњој амбиваленцији којом се издваја из целине античке књижевности.

Исход предмета

Курс ће преваходно следити два основна тематска комплекса која Публија Овидија Марона чине веома блиским савременој осећајности: љубав и изгнанство, посебно се задржавајући на самосвојним аспектима.. Поетички, курс ће пратити одјеке претходних стваралаца кроз Овидијево дело, тако да ће бити испитана специфичност овидијевске еротике која није само епигонска, већ је и снажно иронична, пародична и метапоетична. Посебна пажња биће посвећена односу поезије и мита: кроз анализу *Метаморфоза* и кроз анализу самосвојног мита о песнику-изгнанику који се гради у *Песмама туге* и *Писмима са Понта*.

Садржај предмета

Опште одлике Овидијевог стваралаштва: метапоетичност, иронија, реторичност. Љубави - дијалог са песницима римске љубавне лирике - епигонство и његово превазилажење. "Carpe omnia vincit" - поезија као предмет поезије. Хероиде - расејање субјективне љубавне елегике - реторичност Овидијеве поезије; проблем жене као говорника у античкој поезији. Умеће љубави, Лек од љубави - традиција дидактичке поезије и њена пародија; псеудоеротичност Овидијевог говора; поетолошки проблеми; слика женског/мушког у античкој култури уопште. *Метаморфозе* - поетичке одлике (поетика епигоније, формирање етиолошког система); Поезија изгнанства - тема изгнанства у античкој свести (поезији, друштву и култу); симбол Рима пре Овидија и у Овидијевом делу. *Tristia*, *Ex Ponto* - идеолошки и митотворни смисао песама из изгнанства. Теоријски осврт - естетика фрагмента. Интертекстуални осврт на значај Овидијевог дела за постојећу европску књижевност

1. Опште одлике Овидијевог стваралаштва: метапоетичност, иронија, реторичност
2. *Љубави* - дијалог са песницима римске љубавне лирике - епигонство и његово превазилажење

3. *Љубави* - "*Carmen omnia vincit*" - поезија као предмет поезије
4. *Хероиде* - расејање субјективне љубавне елегије - реторичност Овидијеве поезије; проблем жене као говорника у античкој поезији
5. *Умеће љубави, Лек од љубави* - традиција дидактичке поезије и њена пародија
6. *Умеће љубави, Лек од љубави* - псеудоеротичност Овидијевог говора; поетолошки проблеми; слика женског/мушког у античкој култури уопште
7. *Метаморфозе* - поетичке одлике (поетика епилија, формирање етиолошког система);
8. *Метаморфозе* - опште семантичке одлике
9. *Метаморфозе* - анализа појединих епилија, посебно такозваног *Орфејевог циклуса*
10. Поезија изгнанства - тема изгнанства у античкој свести (поезији, друштву и култу); симбол Рима пре Овидија и у Овидијевом делу
11. *Tristia, Ex Ponto* - идеолошки и митотворни смисао песама из изгнанства
12. Теоријски осврт - естетика фрагмента, поезија изгнанства
13. Интертекстуални осврт на значај Овидијевог дела за постојећу европску књижевност

Обавезна примарна литература:

Публије Овидије Назон -

- песме по избору *Римска лирика*, приредио Војислав Ђурић, превео Младен Атанасијевић, Просвета, Београд, 1961.
- *Љубави*, превео Томислав Ладан, СНЛ, Загреб, 1987.
- *Умеће љубави, Лек од љубави*, превео Томислав Ладан, СНЛ, Загреб, 1987.
- *Хероиде или писма легендарних љубавница*
- *Метаморфозе*

Обавезна секундарна литература:

Милан Будимир / Мирон Флашар, *Преглед римске књижевности*

G. Luck, *The Latin Love Elegy*

Д. Срејовић / А. Цермановић-Кузмановић, *Речник грчке и римске митологије*

Препоручена примарна литература:

Лирика Калимаха из Кирене, Гаја Валерија Катула, Албија Тибула и Секста Проперција – у ма ком доступном издању

Хесиод, *Теогонија, Дела и дани*

Аполоније са Родоса, *Еп о Аргонаутима*

Тит Лукреције Кар, *О природи ствари*

Публије Вергилије Марон, *Еклоге*

Гај Светоније Транквил, *Дванаест римских царева*

Препоручена секундарна литература:

The Cambridge Companion to Ovid
Elaine Fantham, *Ovid's "Metamorphoses"*
Victoria Rimell, *Ovid's Lovers – Desire, Difference and the Poetic Imagination*
The Oxford Classical Dictionary

Оцењивање: активност на часу - 10%, есеј дужине 3-4000 речи, писан у току семестра на изабрану тему - 20%, усмени испит - 70%.

Испитна питања

Овидијева поезија и поетика

- Целина Овидијевог дела
- Овидијево дело и александријска поетика
- *Љубави* - метапоетика
- *Љубави* - интертекстуалност
- *Љубави* и традиција хеленске еротологије
- *Љубави* и традиција римске еротологије
- *Љубави* - жанровске особености
- *Љубави* као дијалог са Катулом
- *Љубави* - еротолошки топоси
- *Љубави* - поимање и представљање богова
- *Умеће љубави* и дидактичка поезија
- *Умеће љубави* - слика Рима
- *Умеће љубави* - појам *напретка*, књижевни и филозофски контекст
- *Умеће љубави* и пародија
- *Хероиде* - жанровске особености
- *Хероиде* - интертекстуалност
- *Хероиде* - идентитет наратора
- *Хероиде* и трагедиографија
- *Хероиде* и хомерски еп
- *Хероиде* и античка лирика
- *Метаморфозе* - жанровске особености
- *Метаморфозе* - митови идентитета
- *Метаморфозе* - хибристички митови
- *Метаморфозе* - еротопатски митови
- *Метаморфозе* - теомахијски митови
- Лирика из изгнанства